

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 5ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1959

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΣΠΥΡ. ΜΕΛΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ὁ Πρόεδρος ἄμα τῇ ἐνάρξει τῆς συνεδρίας, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των μετὰ τὰς ὑπογραφείσας σχετικὰς συμφωνίας ἐν Ζυρίχῃ καὶ Λονδίῳ.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Πρὸ πάσης σκέψεως, συζητήσεως ἢ ἀποφάσεως, κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίαν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πρώτη μετὰ τὰς συναφθείσας ἐν Ζυρίχῃ καὶ Λονδίῳ συμφωνίας ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ, ἐπιβάλλεται νομίζω νὰ στρέψωμεν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν πρὸς τὴν ἡρωϊκὴν μεγαλόνησον καὶ ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν ἀπόψεων καὶ ἐπιτευγμάτων νὰ χαιρετίσωμεν τὴν κατάπαινον τῆς αἱματοχυσίας καὶ τὴν ἐπερχομένην εἰρήνευσιν.

Πρὸς τὸν ὑπέροχον καὶ τόσον ἄνισον ἀγῶνα, ποῦ ὁ γενναῖος Κυπριακὸς λαὸς ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα διεξήγαγε διὰ τὴν ἐθνικὴν του ἐλευθερίαν, ἡ Ἀκαδημία δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μείνῃ ἀδιάφορος. Ἐκκληροῦσα ἱερὸν χρέος πνευματικὸν καὶ ἐθνικόν, ἐδυνάμωσεν τὴν σιάσιν καὶ τὰς ἐνεργείας της πρὸς τὸν ἀγῶνα τῶν ἡρωικῶν μαχητῶν. Ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1947 μέχρι τοῦ χειμῶνος τοῦ 1956 ἡ Ἀκαδημία ἐξεδηλώθη μὲ τὸν ἐντονώτερον τρόπον εἰς ὅλας τὰς φάσεις τῆς Κυπριακῆς περιπετείας. Εἶναι ἀνάγκη νὰ Σᾶς ὑπενθυμίσω τὴν ἔκκλησιν τὴν ὁποίαν ἀπηυθύναμεν τὴν 26ην Μαρτίου 1947 πρὸς τὴν Βρετανικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Λονδίνου; Ἦτο μία ἀπαρχή, ὅπως κινήσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῆς αὐτοκρατορίας ἐπὶ τῆς διαπραττομένης παραβιάσεως τοῦ ἱεροῦ δικαίου τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν. Καὶ ὅταν τὰ πράγματα ἤρχισαν νὰ χειροτερεύουν καὶ ὁ ἀγὼν νὰ ἐκτραχύνεται, τὸν Αὐ-

ρουστον τοῦ 1954, τὸ Ἰδρυμὰ μας δὲν ἀπηυθύνθη πλέον πρὸς μόνην τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Λονδίνου ἀλλὰ πρὸς ἀπάσας τὰς Ἀκαδημίας τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, διὰ τῆς ἐκκλήσεως τῆς 18ης Αὐγούστου τοῦ ἔτους ἐκείνου, καὶ πρὸς ἀπάσας τὰς Ἀκαδημίας τοῦ ἐλευθέρου κόσμου ἐπιζητοῦσα νὰ δημιουργήσῃ ἐξέγερσιν τῆς συνειδήσεως τοῦ ἀνωτέρου πνευματικοῦ κόσμου ὅλων τῶν χωρῶν ἐναντίον τοῦ συνεχιζομένου ἀναχρονιστικοῦ ἐγκλήματος εἰς βάρος τῶν Κυπρίων.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, Κύριοι Συνάδελφοι, ὅταν ἡ βία ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ τὴν σκληροτέραν μορφήν της, τὰ τηλεγραφήματά μας διαμαρτυρίας διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἐθνάρχου Μακαρίου καὶ τὸ ἀπὸ 10ης Μαρτίου 1956 ψήφισμα ἐντονωτάτης διαμαρτυρίας τῆς Συγκλήτου ἐναντίον τῶν ἀπανθρώπων μέτρων τῆς Ἀγγλικῆς διοικήσεως κατὰ τῶν Κυπρίων ἀγωνιστῶν τῆς Ἐλευθερίας καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ; Καὶ δὲν θέλω νὰ ἀναφέρω ἄλλας ἀκόμη ἐντονωτέρας ἐκδηλώσεις μας, ὅπως τὸ ψήφισμα τῆς 13ης Σεπτεμβρίου 1955, ὅταν ἐξεργάγη πρωτοφανοῦς ἀγριότητος διωγμὸς ἐναντίον τῶν ἐλληνικῶν πληθυσμῶν, τῶν περιοισιῶν καὶ τῶν μνημείων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Σμύρνης.

Σήμερον, ἀτενίζοντες τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας συντελεῖται ὁ κατευνασμός, δυνατὸν νὰ εὐρίσκωμεν, ὅτι δὲν ἀνταποκρίνονται ἐντελῶς πρὸς τοὺς πόθους καὶ τὰς ἐλπίδας, πὸν ἐνέπνευσαν τὰς ἐκκλήσεις καὶ τὰς διαμαρτυρίας. Ἀλλὰ εἰς τοὺς μεγάλους ἐθνικοὺς ἀγῶνας, ὅταν τὸ θέμα μάλιστα εἶναι ἡ Ἐλευθερία πιθανὸν νὰ ὑπάρχουν σταθμοὶ ἀλλὰ σπανίως ὀριστικὰ τέρματα. Καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκτὸς τῶν πολιτικῶν διευθετήσεων ὑψώνεται πρὸ τῆς συνειδήσεώς μας πελώριον τὸ μέγα ἠθικὸν κέρδος τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ ἀγῶνος: Ὅτι ἐνεφάνισε τὴν ἐλληνικὴν φυλὴν αἰωνίαν πρόμαχον, ἡρωίδα καὶ μάρτυρα ἐλευθερίας πιστὴν εἰς τὰς ὑψηλὰς παραδόσεις της καὶ πλήρη ἀνωτέρας προῆς. Πρὸς τοὺς ἀπιστεῦτους ἥρωας τοῦ Κυπριακοῦ ἀγῶνος πὸν μὲ τῆς καρδιάς τους τὴν φλόγα καὶ μόνην ἀντιμετώπισαν τὰ ὄπλα καὶ τοὺς δημίους μιᾶς αὐτοκρατορίας πρὸς τοὺς ἐφήβους καὶ τὰς παρθένους πὸν ἄφηναν τὰ μαθητικὰ θρανία διὰ νὰ καταργάσουν ὡσὰν ἐκκλημτικοὶ διάττοντες τὸ σκοτεινὸν στερέωμα τῆς τυραννίας πρὸς τὰς ἀγίας ἐκείνας ὑπάρξεις πὸν προτοῦ προλάβουν νὰ χαροῦν τὴν ζωὴν των τὴν παρέδωσαν εἰς τὸν δῆμιον διὰ τὴν Ἐλευθερίαν τῆς γῆς τῶν πατέρων των, ἃς ὑψώσωμεν ὑπερήφανοι τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μας. Καὶ στοὺς νοποὺς τάφους των ἃς σκορπίσωμεν δάφνες ἀμάραντες. Καὶ ἃς τηρήσωμεν ὅλοι, γεγαίροντες τὴν μνήμην των, ἐνὸς λεπτοῦ σιγῆν!

ΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΝΑΤΩΝ

Ὁ Πρόεδρος ἀνακοινῶν τὸν θάνατον τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Κωνστ. Ἰσαακίδου καὶ Βασιλ. Αἰγινίτου λέγει τὰ ἑξῆς;